

СОВЕТ НА ЕВРОПА
ЕВРОПСКИ СУД ЗА ЧОВЕКОВИ ПРАВА

СУД (КОМОРА)

СЛУЧАЈ BARFOD v. DANSKA

(Апликација бр.11508/85)

ПРЕСУДА

СТРАЗБУР

22 февруари 1989 година

Во случајот Barfod, *

Европскиот суд за човекови права, формиран, во согласност со член 43 (член 43) од Конвенцијата за заштита на човековите права и основни слободи ("Конвенцијата") и релевантните одредби од неговиот правилник, во совет составен од судиите чие име следува:

ММ. Р RYSSDAL, претседател,

Ј Кремона,

Г-ѓа Д BINDSCHIEDLER-Robert

ММ. Ф GÖLCÜKLÜ,

Ф MATSCHER,

В. Walsh,

Б GOMARD ад хок судија

како и ММ. М.-А. EISSEN, секретар, и Н. Petzold, заменик-секретар,

Расправајќи на затворена седница на 26 октомври 1988 година и 28 јануари 1989 година,

Ја донесе следнава пресуда, која беше усвоена на истиот датум:

ПОСТАПКА

1. Случајот беше изнесен пред Судот на 16 октомври 1987 година од страна на Европската комисија за човекови права ("Комисијата") и 4 ноември од страна на Владата на Кралството Данска ("Владата"), во рок од три месеци утврден во член 32 став 1 и 47 (чл. 32-1, чл. 47) од Конвенцијата. Тој е инициран со апликација (бр. 11508/85) против Данска и нејзиниот државјанин, г-дин Vjörn Barfod, поднесена до Комисијата во 1985 година во согласност со член 25 (чл. 25).

Барањето на Комисијата се однесува на членовите 44 и 48 (чл. 44, чл. 48), како и на данската декларација за признавање на задолжителната надлежност на судот (член 46) (чл. 46). Како апликација на Владата, нејзината цел е да се добие одлука за тоа дали фактите на случајот укажуваат или не на неизвршување на Државата тужител на нејзините обврски кои произлегуваат од член 10 (чл. 10)

2. Како одговор на поканата предвидена во член 33 став. 3 г) од Правилникот, подносителот на барањето изрази желба да учествува во постапката што се води пред судот и го одреди неговиот совет(член 30).

---

* Забелешка на секретарот: Случајот носи број 13/1987/136/190. Првите две цифри го означуваат неговиот ранг во годината на поднесување, двете последни неговото место на листата на случаите од Судот по неговото иницирање и на онаа на почетните соодветни жалби (до Комисијата).

3. Советот се конституира по службена должност од г-дин J Gersing, избран судија со данско државјанство (член 43 од Конвенцијата) (чл. 43), и г-дин R.Ryssdal, претседател на Судот (член 21 став. 3 б) од Правилникот). На 30 ноември 1987 година, тој беше избран со ждрепка од страна на другите пет членови, имено г-дин J Кремона, г-ѓа Д Bindschedler-Robert, г-дин F. Gölcüklü, г-дин B,walch и Г. А.М Донер, во присуство на секретарот (членови 43 од Конвенцијата и 21од Правилникот) (чл. 43).

Потоа, професор Б Gomard, назначен од страна на Владата на 28 Септември, 1988 година, во својство на ад хок судија, и Г. F : Matscher, заменик, го замени соодветно Gersing M, кој почина, и Г. Donner, кој поднесе оставка и чиј наследник во Судот ја презеде функцијата пред расправа (член 2 став. 3, 22. Став 1, 23 став 1 и 24.став 1 од Правилникот).

4. Откако го презема претседавањето со советот (член 21 став. 5), Г. Ryssdal, преку секретарот, го консултира Владиноот агент, делегатот на Комисијата и адвокатот на подносителот на барањето за потребата од писмена постапка (член 37 став. 1). Во согласност со неговата цел и неговите директиви, на 12 октомври секретарот ги доби ... на Владата, а потоа на 25 октомври и 10 ноември, тврдењата на жалителот во врска со член 50 (чл. 50) од Конвенцијата.

5. Со писмо од 27 мај 1988, Владиниот го извести Судот за обид за меѓусебен договор со барателот. На 15 јуни, по добивањето на мислењето на страните со посредство на секретарот, претседателот одлучи дека усната постапка треба ќе биде отворена на 24 октомври (член 38 од Правилникот), освен ако претходно не завршат преговорите. На 28 септември, Владиниот агент го информираше Судот за нивниот неуспех.

6. Јавната расправата се одржа на споменатиот ден, во Палатата на човекови права во Стразбур. Судот веднаш одржа подготвителен состанок.

Се појавија:

- За Владата

ММ. Т Lehmann, заменик-директор за правни работи,

Министерството за надворешни работи,

агент,

I. FOIGHÉL, професор,

совет

J Bernhard, раководител на сектор,

Министерството за надворешни работи,

F : ABRAHAMSEN, заменик-раководител на сектор,

Министерството за надворешни работи,

K. Hagel-SØRENSEN, Министерство за правда,

Г-ѓа N. Holst Christensen, раководител на одделение,

Министерството за правда,

советници;

- за Комисијата

Г-дин С TRECHSEL,

делегат;

- За подносителот на барањето

Г-ѓа Korso JENSEN, адвокат

советник.

Судот ги сослуша нивните изјави, како и нивните одговори на поставените прашања, ММ. Lehman и Foighel за Владата, г-дин Trechsel за Комисијата и Г-ѓа Korso JENSEN за подносителот на барањето.

ФАКТИ

I. ОКОЛНОСТИ НА СЛУЧАЈОТ

7. Дански државјанин роден во 1919 година, жалителот е Изработувач на скапоцени камења и живее во Narssaq, Гренланд.

8. Во 1979 година, Владата на островот одлучи да се наметне данок на данските државјани кои работат на американските бази инсталиран на него. Повеќе од заинтересираните, меѓу кои не е вклучен г-дин Barfod, ја нападнаа нејзината одлука пред Врховниот суд на Гренланд (Grønlands Landsret); тие го сметаа тоа за нелегално поради тоа што, меѓу другото, немале право на глас при локалните избори и не добиле никаква додатоци од Гренландските власти. При разгледување на спорот, Врховниот суд одлучуваше во состав од еден професионален судија и двајца непрофесионални поротници, и двајцата функционери на локалната власт. Едногласно, тие пресудија во корист на овој последниот, со пресуда од 28 јануари 1981 година, за која тука не се работи и дека Апелациониот суд на источна Данска (Østre Landsret), ја потврди на 8 септември 1983 година ("даночен спор од 1981 година").

9. Откако бил известен за оваа одлука на судот, подносителот на барањето и посветил една статија која беше објавена во август 1982 година во списанието "Dansk Grønland".

Во неа, тој го изнесе своето мислење дека двајцата непрофесионални судиите поротници биле дисквалификувани, во согласност со член 62 од Данскиот Устав (став 15 подолу), и ја оспори нивната способност непристрасно да се произнесат во случај против нивниот работодавач.

Во статијата е содржано следното (превод):

"Повеќето членови на локалната власт имале (...) време да се осигура дека двајцата непрофесионални судиите поротници на Гренланд - вработени од него, еден како директор на музеј, а другиот како советник за урбано живеење – ја вршеле својата должност. Пресудата била донесена со два гласа против [комп на.став 13 подолу] во корист на локалната власт и, со оглед на составот на судиите, лесно може да се замисли кој како гласал. "

10. Професионален судија на Врховниот суд оцени дека овие коментари можат да и наштетат на репутацијата на неговите двајца помошници и оттаму генерални, да ја поткопаат довербата на граѓаните во правдата. Во својство на шеф на судската власт на Гренланд, тој го повика началникот на полицијата на островот за да спроведе кривична истрага. Г-дин Varfod потоа се најде себеси обвинет за клеветата, во смисла на член 71. Став 1 од Кривичниот законик на Гренланд (Grønland за Kriminalloven, став 17 подолу), пред Окружниот суд (Kredsret) на Narssaq.

11. По решавање на едно претходно прашање, беа одржани расправи на 9 декември 1983 година. Подносителот на барањето потврди дека тој ја напишал инкриминираната статијата, но тврдеше дека судиите поротници не биле свесни за даночниот спор, имајќи го во предвид член 62 од Данскиот Устав (став 15 подолу), и дека постапката поведена против него за клеветата го прекрши членот 77, со кој се гарантира слободата на изразување (став 16 подолу). Во својата пресуда донесена истиот ден, Окружниот суд од Narssaq донесе пресуда (превод):

"Нема потреба посебно да се разгледува основаноста на пресудата објавена на 28 јануари 1981 година од страна на Врховниот суд, туку само да се утврди дали обвинетиот со неговата статија, ги навредил двајцата од судиите кои во тоа време одлучувале.

Во соодветните дел на неговата статија, тој користи зборови како што се двете заинтересирани страни со право можат да се сметаат за жртви на нападот врз нивната чест.

Слободата на говорот, на која тој се повикува, врз основа на 77 од Уставот не е повредена: тој има право да ги презентира неговите идеи без никаква претходна цензура, освен како одговор на правдата.

Од овие причини Судот го прогласи обвинетиот за виновен за кривично дело од член 71 од гренландскиот Кривичен законик.

Судот му изрече на барателот парична казна од 2.000 дански круни.

12. Г-дин Varfod поднесе жалба до Апелациониот суд на источна Данска, но тој се прогласи за ненадлежен, во корист на Врховниот суд на Гренланд, кој се смета како надлежен суд за одлучување по жалбата. Во текот на испитување на случајот, професионалниот судија, дисквалификуван поради тоа што го запрел гонењето, беше заменет од страна на еден од неговите заменици (став 10 погоре и 18 подолу).

13. Во својата пресуда од 3 јули 1984 година, со која ја потврдува нападнатата пресуда, Врховниот суд истакна дека жалителот не го разбрал гласањето во даночниот спор во 1981 година: ако имало несогласувања во врска со причините, сите тројца судии би дошле до успешен заклучок во корист на локалната власт (став 8 погоре). Во однос на прекршокот на г-дин Varfod, судот го забележа особено следното (превод):

"Како Окружниот суд, така и Врховниот суд се согласија со обвинителството: тврдењето дека и двајцата гренландски судии поротници ја извршиле својата должност - како вработени на локалната власт - претставува сериозно обвинување што може да им наштети во јавноста. Никаков доказ не беше обезбеден со кој би се поддржало ова обвинение; не може да се одлучи поинаку од останатите, бидејќи не можеме да ја исклучиме можноста дека заинтересираните би донеле иста одлука , дури и ако не биле функционери на локалната власт. Соодветно на тоа, судот одлучи обвинетиот да го прогласи за виновен за кршење на член 71 став 1 од Кривичниот законик.

Конечно, судот се согласи со обвинетиот, што се однесува до квалитетот на двајцата судии поротници кои одлучувале во овој случај, дека тие треба - како што е посочено од страна на одбраната, и покрај одредени потешкотии во Гренланд при примената на строги строги правила во оваа област - да се повлечат од судот, бидејќи држеле водечки позиции во службата на обвинетиот, обвинетиот имаше право тоа да го пријави.

Имајќи ја во предвид, од една страна, сериозноста на обвинението и достапните информации за ресурсите на обвинетиот - тие го оправдуваат големиот пораст на висината на изречената глоба - од друга страна, корисноста од привлекување на вниманието на недостигот на нормативни правила кои се однесуваат на може да седат на судот смета дека треба да потврди дека парична казна. "квалитетот на оние кои одлучуваат, судот оцени дека треба да ја потврди изречената глоба.

14. Жалителот побара овластување да поднесе жалба до Врховниот суд (Højesteret), Министерството за правда го одби на 14 март 1985 година.

II. ДОМАШНО ЗАКОНОДАВСТВО И ПРАКСА

A. Данскиот устав

15. Според член 62 од Уставот (Danmarks Riges Grundlov), судската власт мора да биде одвоена од изтавршната власт и законот содржи правила потребни за оваа намена.

16. Слобода на изразување е заштитена со членот 77, кој гласи (во превод):

"Секој има право да ги изнесе своите идеи преку печатот, пенкало или говор, освен како одговор на правдата. Цензура и други превентивни мерки никогаш нема да бидат востановени."

Б Кривичниот законик на Гренланд

17. Кривичното дело Клевета е дефинирано во член 71 од Кривичниот законик на Гренланд (Kriminalloven за Grønland), во кој се наведува (превод):

"[1.] Ке се казни за клевета секој кој посега по честа на другите со навредливи зборови или дела, или започнува или шири обвинување со кое ја загрозува почитта која презреното лице ја ужива меѓу неговите сограѓани, или да им наштетат, генерално, во неговите односи со трети лица.

2. Сепак, ниту едно лице не може да биде осудено за докажано обвинение, или направено доброволно, а чиј автор имал обврска да се произнесе или постапил заради заштита на јавниот интерес, на својот сопствен интерес или на оној на другите.

3. Секој кој поднесува обвинение, обезбедувајќи докази за тоа, сепак може да биде осуден, ако тоа е прекумерно навредливо во својот облик , или ако тој немал законска причина да го поднесе.

4. Ако обвинението за клеветата е неоправдано, тоа треба да се спомене, на барање на навредената страна, во диспозитивот на пресудата.

V. Делење на правдата во Гренланд

18. Делењето на правдата во Гренланд е под силно влијание од страна на посебните услови кои таму владеат: древни традиции, огромна големина на земјата и многу дисперзирани живеалишта. Судскиот систем се состои од две нивоа на судови: окружни судови, првостепени судови, и Врховен суд и Апелационен суд. Кога Врховниот суд одлучува по жалба или во прв степен, против неговата пресуда може да се поднесе жалба пред Врховниот суд, со посредство на Министерството за правда, или жалба до Судот на Источна Данска.

Со Врховниот суд претседава негов судија или еден од неговите заменици, од кои сите имаат правна обука. Исто така, одлучуваат двајца судии-поротници, назначен за период од четири години од страна на Собранието на Гренланд (Landstinget) на предлог на судијата на Врховниот суд. Што се однесува до окружните судови, тие се составени од тројца непрофесионални судии, именувани за период од четири години, првиот како претседател од страна на судија на Врховниот суд, другите двајца од страна на локалните власти на предлог од страна на споменатиот судија.

Непрофесионални судии - тоа може да биде секое лице кое има право да гласа на локалните избори – ги врши своите функции, како граѓанска обврска, паралелно со неговата редовна работа.

19. Основен принцип на делењето на правдата, и во Данска и на Гренланд, е судијата да биде непристрасен и да одлучува само врз основа на закон кој е во сила и врз изведени докази. Тоа се однесува на секое лице кое врши судски функции, професионално или не.

20. Правилата за разрешување на судии се содржани во Законот за спроведување на правдата во Гренланд. Сепак, тие се востановени во широка смисла и не ги наведуваат експлицитно како причина за разрешување односите помеѓу вработениот и работодавачот помеѓу судиите и старнките.

21. Судијата кој ќе одлучи под влијание на ваше фактори применливиот закон или докази произведени, на пример во одбраната на неговите работодавци, кои извршуваат јасно прекршување на службената должност и предмет на санкциите со гореспоменатите акт (грешка дисциплински) или дел 28 од Кривичниот законик на Гренланд (злоупотреба на моќ).

ПОСТАПКА ПРЕД КОМИСИЈАТА

22. Во неговото барање од 22 март 1985 година до Комисијата (бр. 11508/85), г-дин Varfod се пожали на повреда на член 6 став 3 (чл. 6-3) од Конвенцијата, ниту еден од судиите поротници не бил сослушан како сведок при гоненјето, на член 10 (чл. 10), поради неговата пресуда за клеветата, и на член 13 (чл. 13), на тоа што Министерството за правда одби да му дозволи да поднесе жалба до Врховниот суд. Тој се повикал на член 17 (чл. 17).

23. На 17 јули 1986 година Комисијата ја запре постапката, наводно за неоправдано загрозување на слободата на изразување на поединецот, гарантирана со член 10 (чл. 10); таа ја прогласи жалбата за недопуштена. Во нејзиниот извештај од 16 јули 1987 година (член 31) (чл. 31), таа заклучи со четиринаесет гласови за и еден против за повреда на членот 10 (чл. 10).

Интегралниот текст на нејзиното мислење, како и две одделни мислења кон него, се наоѓаат во прилог на оваа пресуда.

СПОРЕД ЗАКОН

24. Според подносителот на барањето, со пресудата на Врховниот суд на Гренланд, за клеветата, е прекршен членот 10 (чл. 10) од Конвенцијата, кој гласи:

"1. Секој има право на слобода на изразување. Ова право подразбира слобода на сопствено мислење и слободата на примање и пренесување на информации или идеи, без било какво мешање на државните органи и без оглед на границата. (...)

2. Остварувањето на овие слободи кои содржат должности и одговорности може да биде предмет на одредени формалности, услови, рестрикции или санкции, предвидени во закон, кои претставуваат мерки неопходни за едно демократско општество, за националната безбедност или за јавната сигурност, за одбрана на редот и спречување на криминалот, за заштита на здравјето или моралот, за заштита на угледот или правата на другите, за да се спречи откривањето на доверливи информации или за да се гарантира авторитетот и непристрасноста на судската власт"

Владата го отфрли овој аргумент, додека Комисијата го прифати.

25. Оваа пресуда претставуваше, јасно и без сомнение, мешање од страна на државен орган во остварувањето на правото гарантирано со член 10 (чл. 10). Таквото мешање се уште не ја прекршува Конвенцијата, доколку се почитуваат условите од став 2 (чл. 10-2) на претходнонаведениот текст.

26. Г-дин Varfod не негираат дека тоа беше повеќе на мерката "пропишани со закон" и со тенденција да се целите дадени од страна на Владата, заштитата на угледот на другите и, посредно, заштита на орган судството. Ниту, пак, комисија, Судот има причина да се сомневам во согласност со овие два услови од член 10 став. 2 (чл. 10-2) во овој случај.

27. Само спорно прашање е дали мешање е "неопходно во едно демократско општество" да се постигнат горенаведените цели.

28. Според постојната судска пракса на Судот, државите договорнички уживаат одредени ..... на процена на постоењето и степенот на таквата потреба, но тоа оди паралелно со еден европски надзор, истовремено на законот и на одлуките што се применуваат, дури и оние кои ги донеле независни судови.

Така, Судот има надлежност конечно да утврди дали некое "ограничување" или "казна" е ... во согласност со слободата на изразување. Притоа, треба да се разгледа пресудата од 3 јули 1984 година во светлина на целиот предмет, вклучувајќи ги релевантните делови од написот на барателот и контекстот во кој тој го напишал, особено, треба да се утврди дали санкцијата била "пропорционална со законската цел", со оглед на значајното место што го има на слободата на изразување во едно демократско општество (пресуда Милер и други пресуди од 24 мај 1988 година, Серија А бр. 133, стр 21 - 22, ст. 32-33).

29. Во овој случај, пропорционалноста повикува на урамнотежување на барањата за целите наведени во член 10 став. 2 (чл. 10-2) со оние на слободна дискусија за проблемите од јавен интерес (види, *mutatis mutandis*, пресуда Lingens од 8 јули 1986 година, Серија А бр 103, стр. 26, ст. 42). За да се воспостави рамнотежа меѓу нив, Судот не треба да го ...заборави, барателот и Комисијата со право истакнуваат, важно е да не се обесхрабрат граѓаните, поради страв од кривични или други санкции, да се произнесуваат за вакви проблеми.

30. Написот на барателот содржи два елемента: критика на составот на Врховниот суд во даночниот случај од 1981 година, потоа тврдење дека двајцата судиите поротници ги исполни нивните "должности", што во овој контекст би можело да значи само едно, имено дека тие гласале како вработени во локалната власт, наместо како независни и непристрасни судии (види точка 9 погоре).

31. Нападот на слободата на изразување на подносителот на барањето бил предизвикан само од вториот елемент. Комисијата сепак смета дека се третирали прашања од општ интерес во врска со правилното функционирање на администрацијата, вклучувајќи го и судството. Според неа, критериумот за потребата во оваа област треба да се третира со посебно внимание: оттаму, дури и ако статијата може да се чита како напад против двајцата судии-поротници, беше поважно да се овозможи отворена дискусија за

функционирањето на правдата, одошто да се штитат соодветните помошници судии од забелешките, како оние на подносителот на барањето.

Г-дин Varfod ја изрази неговата согласност. Тој посебно потврди дека неговите коментари кои се однесуваат на прашање од јавен интерес, откриваат процедурална грешка што му се припишува на судија на Врховниот суд: назначување на непрофесионални дисквалификувани помошници судии.

Според Владата, Комисијата ги минимизира наводните тврдења на подносителот на барањето, сведувајќи ги на обична критика на составот на Врховниот суд: тоа реално би делувало како обвинение за злоупотреба на власта спротивно на член 28 од Кривичниот законик на Гренланд (види став 21 погоре). Владата го напаѓа, исто така, и толкувањето од страна на Комисијата на критериумот за неопходност. Таа смета дека обвинувања на барателот се клевети, неподдржани со докази, а всушност тие не придонесуваат за формирање на јавното мислење на начин достоин за заштита во едно демократско општество, дека судиите поротници навистина биле, или не биле дисквалификувани за даночните случај во 1981 година.

32. Врховниот суд на Гренланд својата одлука ја заснова на еден заклучок до кој дојде при редовното остварување на својата надлежност: изјавувајќи дека двајцата судии поротници ја извршиле својата должност - како вработени во локалната власт - статијата беше сериозен обвинение против нив пред очите на јавноста. Затоа, и со оглед на околностите на пресудата на барателот, Судот смета дека мешањето на кое тој се жалел не било во правец на ограничување на неговата слобода, гарантирано со Конвенцијата, јавно да го критикува составот на Врховниот суд во даночниот случај од 1981 година. Пресудата од 3 јули 1984 година, тој експлицитно ја призна (види став 13 погоре).

33. Исто така, не може да сметаат дека оспорената казна резултираше со ограничување во пракса.
Можно беше да се оспори составот на Врховниот суд, без да се нападат истовремено и двајцата судии поротници. Покрај тоа, ништо не упати на тоа дека г-дин Varfod имал причина да верува во постоењето, помеѓу двата елементи на контроверзност покренати од него (став 30 погоре), на тесна корелација за да се оправдаат неговите изјави во однос на двајцата судии за кои се работи. Констатацијата на Врховниот суд, за отсуство на

какви било докази за точноста на обвиненијата против нив (види став 13 погоре) останува недопрена. Значи, треба да се претпостави дека жалителот се потпрел само на еден податок: квалитетот на вработените во локалната власт, обвинетиот во даночните случај од 1981 година, што го поседувале споменатите судии. Така, ако тоа може да предизвика разлика на мислењата во однос на регуларноста на составот на судот, тоа не покажува вистинска пристрасност и жалителот не можел тоа разумно да го игнорира.

34. Легитимните интереси на државата да го заштити угледот на двајцата судии поротници не се во конфликт, оттука, со интересот на г-дин Varfod да може да учествува во слободна јавна дебата за структурната непристрасност на Врховниот суд.

Тоа, сепак, беше земено предвид при утврдувањето на висината на глобата, фактот дека изјавата беше објавена во рамки на оспорувањето, од страна на барателот, на составот на судот во 1981 година (став 13 погоре).

35. Г-дин Varfod тврди дека во однос на контекстот на даночниот случај од 1981 година, неговите обвинувања против помошниците на судиите, треба да се сметаат како релевантни во рамките на политичката дебата, каде што е можно прифатливите критики признаваат пошироки граници.

Судот не може да ја прифати оваа теза. Споменатите судии ги вршеле нивните судски функции. Што се однесува до изјавата, таа не е нападната од причините во пресудата од 28 јануари 1981 година; така, Врховниот суд тоа го истакна во пресудата од 3 јули 1984 година, се работеше за клеветата, и тоа лично против судии-поротници, со цел да им се наштети во јавноста и која е пуштена без никакви докази (став 13 погоре). Затоа, не можеме да се сметаме за релевантни за прашањето на пропорционалност на политичкиот контекст во кој е заведен даночниот случај.

36. Како заклучок, во овој случај не постои никаква повреда на член 10 (чл. 10) е основана

ОД ОВИЕ ПРИЧИНИ, СУДОТ

Одлучи , со шест гласа да и еден против, дека не постои повреда на член 10 (чл. 10)

Изготвена на француски и англиски јазик, потоа објавена на јавна седница во Палатата на човековите права во Стразбур, на 22 февруари 1989 година.

Rolv RYSSDAL,
Претседател

Marc-Andre EISSEN
Секретар

Кон оваа пресуда е приложено, во согласност со членовите 51 став 2 (чл.51-2) од Конвенцијата и 52 став 2 од правилникот, извештај за издвоеното мислење на Г. Gölcüklü,

P.P.
M.-A.E.

Издвоено мислење на судијата GÖLCÜKLÜ

Со сета почит што ја имам за мислењето на мнозинството од моите колеги, жал ми е што не сум во можност да се приклучам кон заклучокот што го донесе Судот во овој случај. Тука се моите размислувања кои доведоа до мое издвоено мислење:

1. Во статијата, барателот ја довел во прашање непристрасноста на двајцата помошници судии, двајцата вработени во локалната власт, во случај против "нивниот работодавач". Тој се повикал на член 62 од данскиот Устав.

2. Без да биде страна и без да има директен или индиректен личен интерес во претходната постапка во која владата беше обвинета страна, г-дин Barfod немаше никаква причина за напад на двајцата помошници поединечно. Тој ја доведе во прашање непристрасноста на двајцата помошници, без да се повика на нивното фактичко однесување во постапката, но оспорувајќи го нивниот квалитет како владини функционери, односно нивните функционални позиции во рамки на судот кој би требало да биде независен и непристрасен.

3. И покрај тоа што овие двајца судиите поротници не се строго земено политичари, верувам дека овој случај, во позадина вклучува политички елемент кога станува збор за критика на даден судски систем, односно тело формирано од магистратурата на Гренланд, кој, според подносителот на барањето, не инспирира доверба на странките.

Според мое мислење, не е можно, да се извлече аргумент спротивен на афирмација на нашиот суд во предметот *Lingens*, каде тој изјави дека "политичарите" мора да бидат подготвени да издржат повеќе критики од останатите (пресуда од 8 јули 1986 година, Серија А бр 103, стр. 26, став. 42). Со овој наод, Судот сигурно не сакал јавната критика во политиката да ја ограничи само на политичарите, да ги исклучи од арената на слободна дискусија и демократски дебати државните институции и позицијата на оние кои не се политичари, строго земено, сепак, да учествуваат во јавниот живот.

4. Демократијата е отворен систем каде што слободата на изразување е од фундаментално значење, како што овој Суд има наведено во неговата пресуда *Handyside* (7 декември, 1976, Серија А бр 24, стр. 29. 49, и конечно *Милер* и други пресуда

од 24 мај 1988 година, Серија А бр 133, стр. 21. 32). Јас целосно се согласувам со мислењето на Европската комисија за човекови права, кое гласи: "(...) ако сакаме нашите граѓани да продолжат да го контролираат извршувањето на јавните функции, од суштинско значење е строго да се ограничи мешањето во објавувањето на мислењата во однос на активностите на државните органи, вклучувајќи ги и судските органи "(извештај, став. 64), и" (...) дури и ако статијата можеше да се протолкува како напад на интегритетот или угледот на двајца помошници судии, јавниот интерес да се предизвика јавна дебата за функционирањето на судството се приоритет во однос на интересите на судиите да бидат заштитени од критики од видот на онаа што подносителот на барањето ја има изнесено во неговата статија "(ibidem., став. 71).

5. Сметам дека г-дин Varfod, не рече ништо друго, можеби во однос на термините малку сурово и силно, тоа е вистина:

- Дека Врховниот суд на Гренланд - кој се согласи со него дека двајцата помошници судии "треба да се тргнат, да останат настрана од судот" и дека "обвинетиот имал право да извести", бидејќи тие "имаат водечки позиции во служба на обвинетиот "(пресуда, став 13.);

- Дека член 62 од данскиот Устав и данската влада - кој "треба (...) дека двајцата помошници судии наведени од страна на барателот во неговата статија, како високи функционери во администрацијата на обвинетиот, треба да се воздржат од судење, бидејќи овој однос може да предизвика сомневања во нивната непристрасност "(пресуда, став 42.);

-Дека овој Суд, повеќепати во неговите пресуди: Спроведувањето на правдата не само што мора да се направи, таа, исто така, мора да се гледа да се направи.

6. Конечно, сакам да нагласам дека Конвенцијата, чија крајна цел е да се воспостават европски стандарди, не е усогласена со националните околности, како што се оние на Владата.

7. Поради горенаведените причини, јас заклучив дека оваа мешање во спроведувањето на правдата на барателот во слободата на изразување не може да се смета за

"неопходно во едно демократско општество" и дека затоа постои повреда на член 10 (чл. 10) од Конвенцијата.